

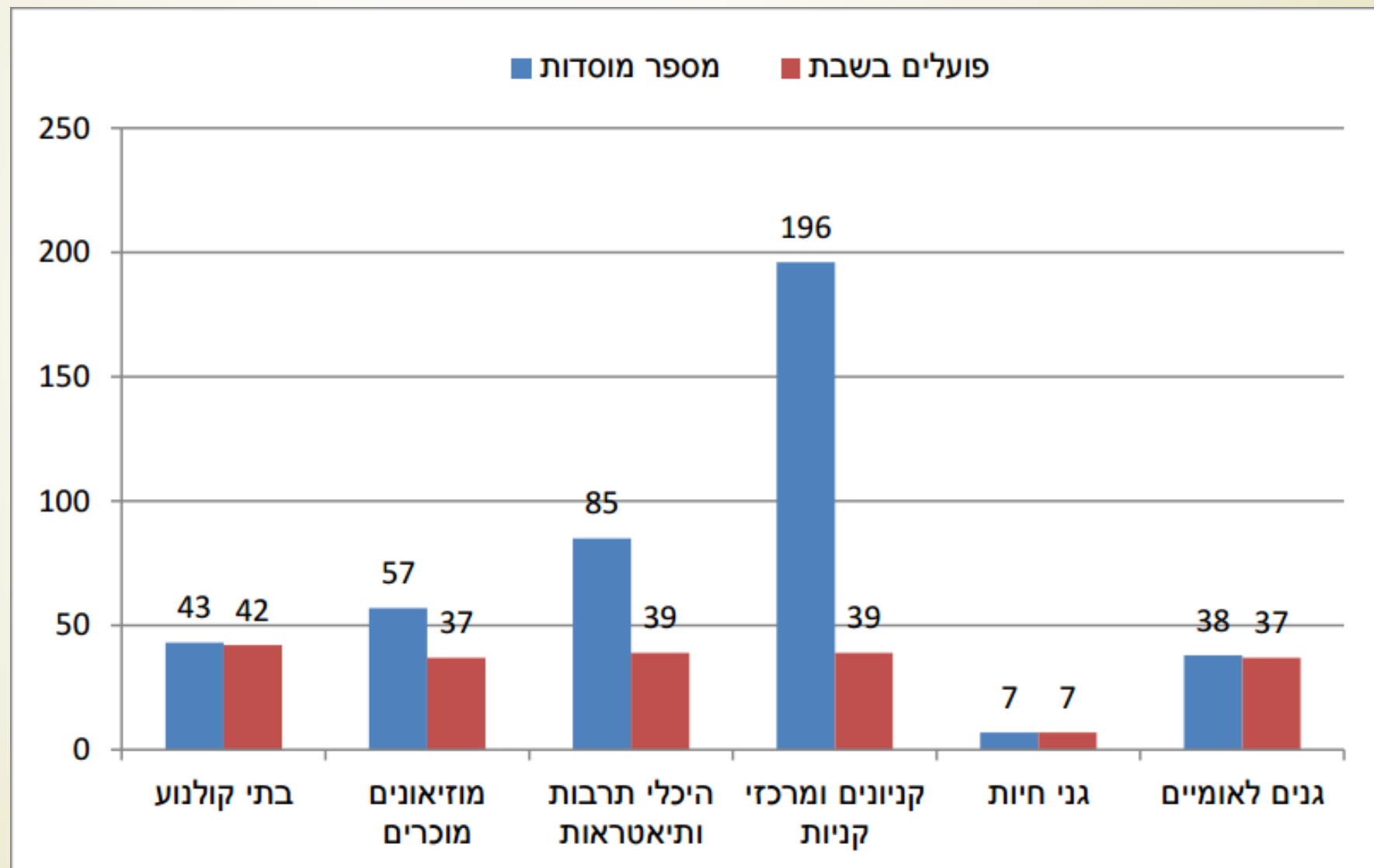

המכון לאסטרטגיה ציונית
ע"ר
THE INSTITUTE FOR ZIONIST STRATEGIES

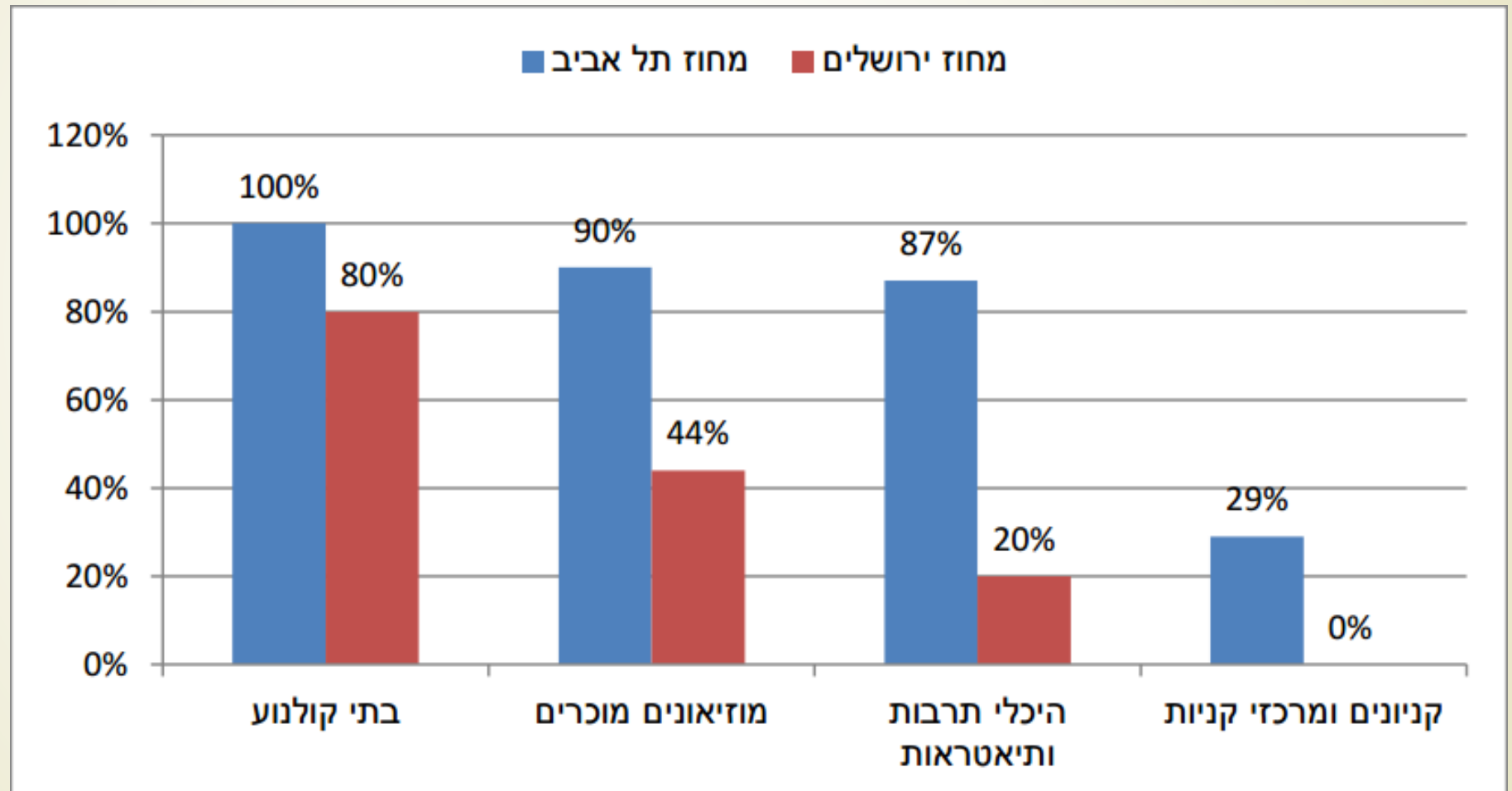
יום המנוחה בישראל ובעולם

דיון בוועדה המיוחדת לצדק חלוקתי ולשוויון חברתי

ישראל - פעילות בשבת בחלוקה לפי ענף

פעילות בשבת לפי חלוקה גיאוגרפית

יום המנוחה השבועי בעולם

- ברובן המוחלט של המדינות המפותחות ימי שבת וראשון משמשים כימי מנוחה.
- אף מדינה לא קבעה את שבת כיום מנוחה בחוק, ורק חלק מהמדינות קובעות את יום ראשון כיום מנוחה (ללא קשר לדתו של האזרח – שלא כמו בישראל).
- בחלק מהמדינות יש הגבלות משמעותיות על מסחר ביום המנוחה ובחלק אין.
- ממצא מובהק: קיימת מגמה כלל עולמית של צמצום המגבלות על פעילות מסחר בימי המנוחה, מאז שנות ה-70, התעצמות נוספת בשנות ה-90 ושיא בשנים האחרונות.
- דרום קוריאה היא המדינה היחידה שבה נוספו מגבלות בשנים האחרונות.

סוגי ההגבלות

- הגבלה מקיפה : המסחר אסור לחלוטין מלבד חריגים בודדים (אוסטריה)
- מספר ימים : הגבלת מספר ימי ראשון בשנה (גרמניה, יוון, ספרד)
- מספר שעות : חנויות מותרות בפתיחה בחלק מהשעות (מדינות רבות)
- הפדרציות/השלטון המקומי : סמכות ההחלטה או חלק ממנה נתונה בידי השלטון המקומי (הולנד)
- גודל החנות : הגבלת מגודל מסוים של חנות במ"ר (נורבגיה, אנגליה)
- סקטור : היתרים לפי סקטורים - מכולות, תיירות ועוד (מדינות רבות)
- אין אבחנה בין מרכז העיר / בתוך העיר / חוץ העיר.

חוקי עבודה

- ▶ בחלק מהמדינות נקבע כי עובד יועסק ביום המנוחה הרשמי רק אם הוא מעוניין בכך, ואי הסכמה לעבוד לא תהווה עילה לפיטורין.
- ▶ במרבית המדינות המעסיק מחויב לתת לעבוד יום מנוחה חלופי.
- ▶ ישנן מדינות שמגבילות את מספר ימי ראשון שניתן לעבוד בהן (בגרמניה: 15 ימי ראשון חופשיים לפחות, בהולנד: 13).
- ▶ תוספת שכר לעבודה ביום ראשון קיימת ב-23 מתוך 43 מדינות שנבחנו במחקר (53%). ברוב המדינות מדובר ב-50% או 100%.

בעד ונגד

בעד הגבלת מסחר	בעד פתיחת מסחר
ארגוני עובדים	עידוד צרכנות
עסקים קטנים	עסקים גדולים
סיבות דתיות	חירות הפרט
מנוחה	קידום הכלכלה

מחשבות בהקשר הישראלי

פתרונות ביניים : אמנת גביזון מדן ואבחנה בין מסחר לבילוי

פחות חקיקה ויותר אכיפה (המקרה הבריטי)

מרכזי הערים מול מרכזי הקניות מחוץ לערים

יום שבתון נוסף